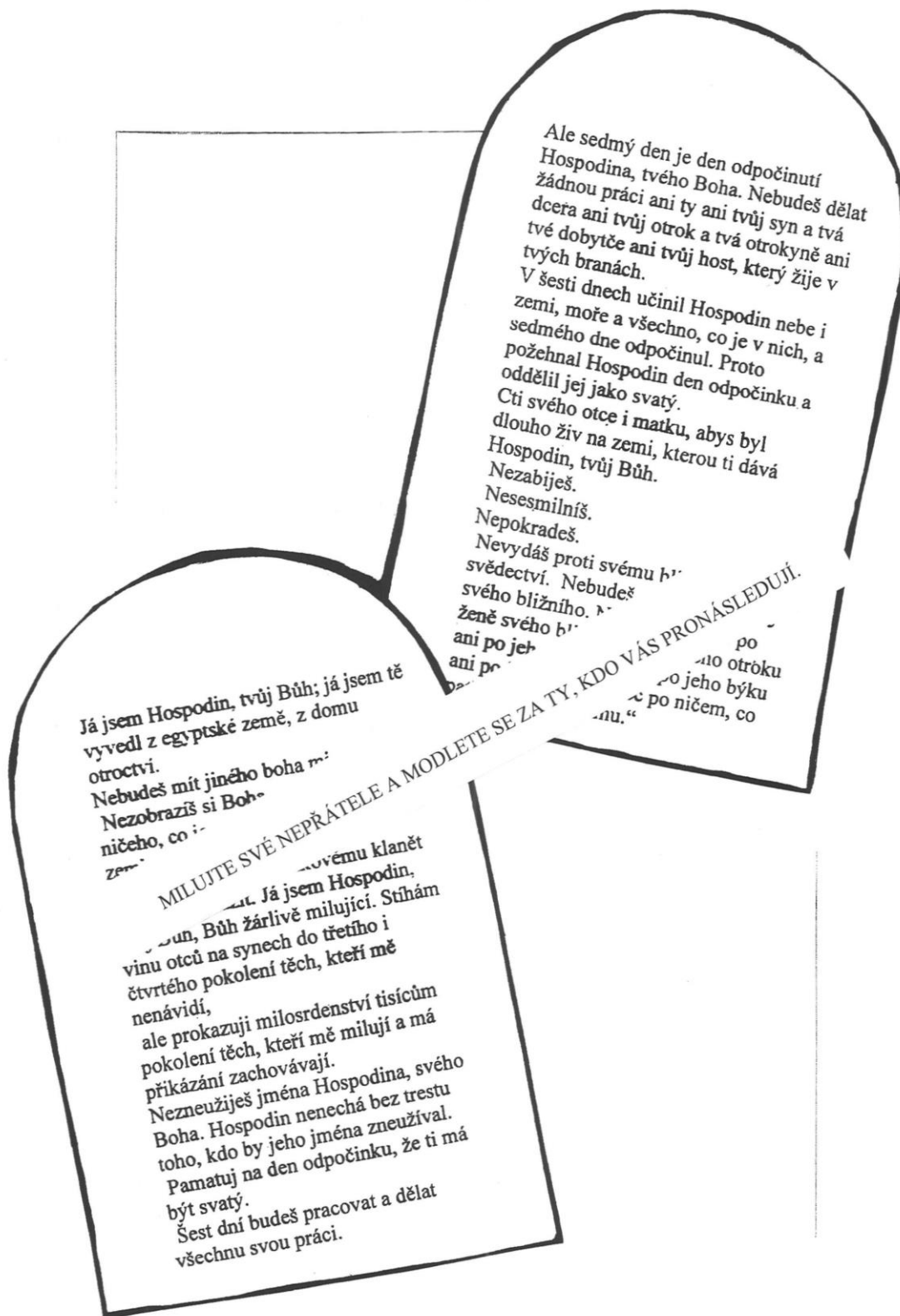

**Vy však buďte dokonalí,
jako je dokonalý váš nebeský Otec.**

**Vy však buďte dokonalí,
jako je dokonalý váš nebeský Otec.**

7. NEDĚLE V LITURGICKÉM MEZIDOBÍ CYKLU A

Evangelium (Mt 5,38-48)

Ježíš řekl svým učedníkům: „Slyšeli jste, že bylo řečeno: `Oko za oko, a zub za zub`. Ale já vám říkám: Neodporujte zlému. Spíše naopak: Když tě někdo udeří na pravou tvář, nastav mu i druhou; a tomu, kdo se chce s tebou soudit, a vzít tvé šaty, (tomu) nech i plášť; a když tě někdo nutí, abys ho doprovázel jednu míli, jdi s ním dvě. Tomu, kdo tě prosí, dej, a od toho, kdo si chce od tebe vypůjčit, se neodvracej. Slyšeli jste, že bylo řečeno: `Miluj svého bližního a měj v nenávisti svého nepřítel'. Ale já vám říkám: Milujte své nepřátele a modlete se za ty, kdo vás pronásledují. Tak budete syny svého nebeského Otce, neboť on dává vycházet svému slunci pro zlé i pro dobré a sesílá déšť spravedlivým i nespravedlivým. Jestliže tedy milujete ty, kdo milují vás, jakou budete mít odměnu? Copak to nedělají i celníci? A jestliže pozdravujete své bratry, co tím děláte zvláštního? Copak to nedělají i pohané? Vy však buďte dokonalí, jako je dokonalý váš nebeský Otec.“

K POROZUMĚNÍ TEXTU

Ježíš řekl svým učedníkům: Slyšeli jste, že bylo řečeno: `Oko za oko, a zub za zub'. Ale já vám říkám: Neodporujte zlému. Tzv. „zákon odplaty“ je vyjádřen v Ex 21,24; Lv 24,20 a Dt 19,21. Cílem tohoto zákona bylo udržet odplatu v určitých mezích a zabránit tak stupňování násilí. Jeho starozákonní formulace potvrzují osobní odpovědnost za své činy, rovnost lidí před zákonem a spravedlivý poměr mezi zločinem a trestem. Ježíšovo učení se tu přesouvá z oblasti občanského práva a soudních zásad. Protože se musíme stavět proti Zlému i zlu samotnému, týká se použitý výraz pravděpodobně zlého člověka. Rámec tohoto výroku tvoří osobní vztahy v malém měřítku.

Spíše naopak: Když tě někdo udeří na pravou tvář, nastav mu i druhou; a tomu, kdo se chce s tebou soudit, a vzít tvé šaty, tomu nech i plášť; a když tě někdo nutí, abys ho doprovázel jednu míli, jdi s ním dvě. Tomu, kdo tě prosí, dej, a od toho, kdo si chce od tebe vypůjčit, se neodvracej. Řada výroků odkazuje zpět na soudní praxi knih Exodus a Deuteronomium: je-li někdo ponížen políčkem do tváře, měl by se odvrátit a neodplácet. Kontextem pře o oděv (v originále chitón, spodní šaty, a himatión, šaty svrchní, tedy plášť) je předpis Exodu 22,26-27, kdy je předepsáno plášť vzatý do zástavy dlužníkovi před západem slunce vrátit, neboť je to jeho jediná příkrývka. Třetí příklad („nutí-li tě“) se týká práva římských vojáků přinutit občany ke službě; srovnej například s historií Šimona z Kyrény při Ježíšově ukřižování. Ježíš

nevybízí k odporu vůči tomuto požadavku, nýbrž ke zdvojnásobení této služby. Poslední příklady pojednávají o půjčkách; nařízení dávat almužny a půjčovat bez splacení jsou založeny na Dt 15,7-11.

Miluj svého bližního a měj v nenávisti svého nepřítele'. Ale já vám říkám: Milujte své nepřátele a modlete se za ty, kdo vás pronásledují. Tak budete syny svého nebeského Otce, neboť on dává vycházet svému slunci pro zlé i pro dobré a sesílá déšť spravedlivým i nespravedlivým. Příkázání o lásce k bližnímu se objevuje v Lv 19,18, kde Bůh prostřednictvím Mojžíše mluví k shromážděnému izraelskému lidu. Neexistuje žádný starozákonní příkaz nenávidět své nepřátele. Pouze v kumránských svitcích jsou nařízení „nenávidět všechny syny tmy“, což má původ v dualismu této obce. Ježíšovo učení o lásce k nepřátelům prolamuje omezení týkající se předmětu něčí lásky. I když ve Starém zákoně či rabínských spisech nenajdeme přímou paralelu, mnoho výroků míří stejným směrem. Výrok o Božím synovství je ve formě typické pro Deuteronomium, kde má rovněž zdroj svého obsahu, viz Dt 14,1. Protože Bůh dává svítit slunci a sesílá déšť na všechny národy, jsme vyzváni pracovat z Boží perspektivy péče o všechny a lásky ke všem.

Jestliže tedy milujete ty, kdo milují vás, jakou budete mít odměnu? Copak to nedělají i celníci? A jestliže pozdravujete své bratry, co tím děláte zvláštního? ... Vy však buďte dokonalí, jako je dokonalý váš nebeský Otec. Příklady v tomto úryvku ilustrují vyšší spravedlnost. Milovat ty, kteří milují vás, nevyžaduje velkou dávku ctnosti. Celníci či výběřčí byli podezříváni z nepoctivosti a z kolaborace s Římany. V Mt 18,17 jsou spojováni nejen s pohany, ale i s hříšníky a prostitutkami a vytvářejí tak skupinu pochybných lidí uvnitř Izraele. „Pohané“ jsou zde chápáni jako ti, kdo nepatří k Izraeli. Výzva k dokonalosti má v pozadí pravděpodobně starozákonní výroky o Boží svatosti; představa Boha jako dokonalého se ve Starém zákoně nenachází a je vhodná k abstrakci.

SHRNUTÍ

Text je součástí rozsáhlejšího celku, jehož smyslem je celistvé poznání principu „větší spravedlnosti“. V prvním úseku „o zacházení se zlem“ jsou posluchači vyzýváni, aby nereagovali na zlo zlem, ale vědomě odpovídali dobrotou. V druhé části „o jednání s nepřáteli“, kde se nachází jediná přímá výpověď o Bohu v tomto celku, Ježíš obrací dosavadní chápání Boha jako toho, kdo může nenávidět i vlastní národ (viz Oz 9,15), v obraz Boha, o jehož bezmeznou dobrotu stvoření jednoznačně svědčí. Pro toho, kdo se zcela orientuje na dobrého Boha, již není možný hněv nebo osobní nepřátelství.

VÝZVA NA TÝDEN

Zamysleme se

Mladší:

Někdy je v našem čtení tolik důležitých věcí, že se nedají v krátkosti popsat a je potřeba vystihnout hlavní myšlenku. Jak byste to asi řekli vy? Co je tady podle vás hlavní? Podle mne asi to, že do svého srdce nemáme vpustit zlo, i když se k nám někdo jiný zle chová. Představme si, že naše srdce je jako pevnost, do které se nikdo nedostane, i když na nás zvenku útočí. Síla našeho srdce ale není v tom, jak jsme dobří a silní, ale v tom, že mu vládne Bůh – a ten je silnější než všichni ostatní. Pak není důležité mít vojsko, dobré zbraně a umět bojovat, ale snažit se stále vkládat vládu naší pevnosti, našeho srdce, do božích rukou. Ten pak za nás vyhraje všechny naše bitvy proti nenávisti a zlu.

Starší:

Tento text je poměrně náročný. Zkusme si z něj vybrat třeba jen dvě myšlenky. Za prvé: i když někdo nás nemá rád, neseďme mu, jedná proti nám, neměli bychom dopustit, aby se kvůli tomu v našem srdci usídlilo zlo. Za druhé: to, co máme v srdci, je třeba projevit nějak navenek (...jestliže pozdravujete...). Obojí vyžaduje, abychom namísto zla vpustili do svého srdce Boží milost a chránili ji tam. Nejde totiž tolik o to umět bojovat proti zlu, ale spíš se umět naplnit dobrem. Bůh sám pak bojuje za nás, Bůh sám nás pak inspiruje k tomu, jak máme s druhými jednat.

Zkusme si

Mladší:

V dnešním čtení jsme slyšeli od Ježíše mnoho přirovnání ze života – skoro bychom mohli říci: přísloví. Určitě také nějaká znáte, a tak si můžete společně vyzkoušet, jestli je umíte vyjádřit. Jeden ze skupiny zkusí rychle nakreslit nebo pantomimicky předvést nějaké známé přísloví, ostatní hádají. A kolik přísloví dokáže každý vyjmenovat ještě navíc?

Starší:

Ježíš v dnešním čtení mluvil o vzájemném zdravení – víme, že je to nejen výraz zdvořilosti, ale i úcty ke druhému. Zkuste zjistit, jakým způsobem se zdraví lidi v různých zemích světa – nemusí to být jen slova, ale i gesta či jiné způsoby. Každý den v týdnu pak rozhodně někoho nezapomeňte – třeba i tak, jak jste zjistili – pozdravit.

Já jsem Hospodin, tvůj Bůh; já jsem tě vyvedl z egyptské země, z domu otroctví.
Nebudeš mít jiného boha mimo mě.
Nezobrazíš si Boha - žádného, co je jako já, nebo jak jsem, nebo jak se chci zobrazit.
MILUJTE SVĚ NEPRÁTELE A MODLETE SE ZA TY, KDO VÁS PRONÁSLEDUJÍ.
Miluj svého bližního jako tebe. Já jsem Hospodin, tvůj Bůh. Bůh žárlivě milující. Stíhám vinu otců na synech do třetího i do čtvrtého pokolení těch, kteří mě nenávidí, ale prokazují milosrdenství tisícům pokolení těch, kteří mě milují a má přikázání zachovávají.
Nezneužiješ jména Hospodina, svého Boha. Hospodin nenechá bez trestu toho, kdo by jeho jména zneužíval. Pamatuj na den odpočinku, že ti má být svatý.
Šest dní budeš pracovat a dělat všechnu svou práci.

Ale sedmý den je den odpočinku Hospodina, tvého Boha. Nebudeš dělat žádnou práci ani ty ani tvůj syn a tvá dcera ani tvůj otrok a tvá otrokyně ani tvé dobytče ani tvůj host, který žije v tvých branách.
V šesti dnech učinil Hospodin nebe i zemi, moře a všechno, co je v nich, a požehnal Hospodin den odpočinku a oddělil jej jako svatý.
Cti svého otce i matku, abys byl dlouho živ na zemi, kterou ti dává Hospodin, tvůj Bůh.
Nezabiješ.
Nesesmilníš.
Nepokradeš.
Nevydáš proti svému bližnímu svědectví. Nebudeš podvádět svého bližního. Neoblížeš svého bližního.
Nemiluj svého bližního jako tebe, ani po jeho bližnímu. Ani po jeho otroku ani po jeho otrokyni ani po jeho býku ani po jeho oslíku. Nebec po něm, co je jako já, nebo jak jsem, nebo jak se chci zobrazit.

7. neděle v mezidobí cyklu A
Mt 5,38-48

Já jsem Hospodin, tvůj Bůh; já jsem tě vyvedl z egyptské země, z domu otroctví.
Nebudeš mít jiného boha mimo mě.
Nezobrazíš si Boha - žádného, co je jako já, nebo jak jsem, nebo jak se chci zobrazit.
MILUJTE SVĚ NEPRÁTELE A MODLETE SE ZA TY, KDO VÁS PRONÁSLEDUJÍ.
Miluj svého bližního jako tebe. Já jsem Hospodin, tvůj Bůh. Bůh žárlivě milující. Stíhám vinu otců na synech do třetího i do čtvrtého pokolení těch, kteří mě nenávidí, ale prokazují milosrdenství tisícům pokolení těch, kteří mě milují a má přikázání zachovávají.
Nezneužiješ jména Hospodina, svého Boha. Hospodin nenechá bez trestu toho, kdo by jeho jména zneužíval. Pamatuj na den odpočinku, že ti má být svatý.
Šest dní budeš pracovat a dělat všechnu svou práci.

Ale sedmý den je den odpočinku Hospodina, tvého Boha. Nebudeš dělat žádnou práci ani ty ani tvůj syn a tvá dcera ani tvůj otrok a tvá otrokyně ani tvé dobytče ani tvůj host, který žije v tvých branách.
V šesti dnech učinil Hospodin nebe i zemi, moře a všechno, co je v nich, a požehnal Hospodin den odpočinku a oddělil jej jako svatý.
Cti svého otce i matku, abys byl dlouho živ na zemi, kterou ti dává Hospodin, tvůj Bůh.
Nezabiješ.
Nesesmilníš.
Nepokradeš.
Nevydáš proti svému bližnímu svědectví. Nebudeš podvádět svého bližního. Neoblížeš svého bližního.
Nemiluj svého bližního jako tebe, ani po jeho bližnímu. Ani po jeho otroku ani po jeho otrokyni ani po jeho býku ani po jeho oslíku. Nebec po něm, co je jako já, nebo jak jsem, nebo jak se chci zobrazit.

7. neděle v mezidobí cyklu A
Mt 5,38-48

Já jsem Hospodin, tvůj Bůh; já jsem tě vyvedl z egyptské země, z domu otroctví.
Nebudeš mít jiného boha mimo mě.
Nezobrazíš si Boha - žádného, co je jako já, nebo jak jsem, nebo jak se chci zobrazit.
MILUJTE SVĚ NEPRÁTELE A MODLETE SE ZA TY, KDO VÁS PRONÁSLEDUJÍ.
Miluj svého bližního jako tebe. Já jsem Hospodin, tvůj Bůh. Bůh žárlivě milující. Stíhám vinu otců na synech do třetího i do čtvrtého pokolení těch, kteří mě nenávidí, ale prokazují milosrdenství tisícům pokolení těch, kteří mě milují a má přikázání zachovávají.
Nezneužiješ jména Hospodina, svého Boha. Hospodin nenechá bez trestu toho, kdo by jeho jména zneužíval. Pamatuj na den odpočinku, že ti má být svatý.
Šest dní budeš pracovat a dělat všechnu svou práci.

Ale sedmý den je den odpočinku Hospodina, tvého Boha. Nebudeš dělat žádnou práci ani ty ani tvůj syn a tvá dcera ani tvůj otrok a tvá otrokyně ani tvé dobytče ani tvůj host, který žije v tvých branách.
V šesti dnech učinil Hospodin nebe i zemi, moře a všechno, co je v nich, a požehnal Hospodin den odpočinku a oddělil jej jako svatý.
Cti svého otce i matku, abys byl dlouho živ na zemi, kterou ti dává Hospodin, tvůj Bůh.
Nezabiješ.
Nesesmilníš.
Nepokradeš.
Nevydáš proti svému bližnímu svědectví. Nebudeš podvádět svého bližního. Neoblížeš svého bližního.
Nemiluj svého bližního jako tebe, ani po jeho bližnímu. Ani po jeho otroku ani po jeho otrokyni ani po jeho býku ani po jeho oslíku. Nebec po něm, co je jako já, nebo jak jsem, nebo jak se chci zobrazit.

7. neděle v mezidobí cyklu A
Mt 5,38-48

Já jsem Hospodin, tvůj Bůh; já jsem tě vyvedl z egyptské země, z domu otroctví.
Nebudeš mít jiného boha mimo mě.
Nezobrazíš si Boha - žádného, co je jako já, nebo jak jsem, nebo jak se chci zobrazit.
MILUJTE SVĚ NEPRÁTELE A MODLETE SE ZA TY, KDO VÁS PRONÁSLEDUJÍ.
Miluj svého bližního jako tebe. Já jsem Hospodin, tvůj Bůh. Bůh žárlivě milující. Stíhám vinu otců na synech do třetího i do čtvrtého pokolení těch, kteří mě nenávidí, ale prokazují milosrdenství tisícům pokolení těch, kteří mě milují a má přikázání zachovávají.
Nezneužiješ jména Hospodina, svého Boha. Hospodin nenechá bez trestu toho, kdo by jeho jména zneužíval. Pamatuj na den odpočinku, že ti má být svatý.
Šest dní budeš pracovat a dělat všechnu svou práci.

Ale sedmý den je den odpočinku Hospodina, tvého Boha. Nebudeš dělat žádnou práci ani ty ani tvůj syn a tvá dcera ani tvůj otrok a tvá otrokyně ani tvé dobytče ani tvůj host, který žije v tvých branách.
V šesti dnech učinil Hospodin nebe i zemi, moře a všechno, co je v nich, a požehnal Hospodin den odpočinku a oddělil jej jako svatý.
Cti svého otce i matku, abys byl dlouho živ na zemi, kterou ti dává Hospodin, tvůj Bůh.
Nezabiješ.
Nesesmilníš.
Nepokradeš.
Nevydáš proti svému bližnímu svědectví. Nebudeš podvádět svého bližního. Neoblížeš svého bližního.
Nemiluj svého bližního jako tebe, ani po jeho bližnímu. Ani po jeho otroku ani po jeho otrokyni ani po jeho býku ani po jeho oslíku. Nebec po něm, co je jako já, nebo jak jsem, nebo jak se chci zobrazit.

7. neděle v mezidobí cyklu A
Mt 5,38-48

Já jsem Hospodin, tvůj Bůh; já jsem tě
 vyvedl z egyptské země, z domu
 otroctví.
 Nebudeš mít jiného boha než
 nicého, což je.
 Nezobrazíš si Boha
 nicého, což je.
 MILUJTE SVĚ NEPRÁTELE A MODLETE SE ZA TY, KDO VÁS PRONÁSLEDUJÍ.
 Já jsem Hospodin, Bůh žárlivě milující. Stihám
 vinu otců na synech do třetího i
 čtvrtého pokolení těch, kteří mě
 nenávidí,
 ale prokazují milosrdenství tisícům
 pokolení těch, kteří mě milují a má
 přikázání zachovávají.
 Nezneužíješ jména Hospodina, svého
 Boha. Hospodin nenechá bez trestu
 toho, kdo by jeho jména zneužíval.
 Pamatuj na den odpočinku, že ti má
 být svatý.
 Šest dní budeš pracovat a dělat
 všechnu svou práci.

Ale sedmý den je den odpočinku
 Hospodina, tvého Boha. Nebudeš dělat
 žádnou práci ani ty ani tvůj syn a tvá
 dcera ani tvůj otrok a tvá otrokyně ani
 tvé dobytce ani tvůj host, který žije v
 tvých branách.
 V šesti dnech učinil Hospodin nebe i
 zemi, moře a všechno, co je v nich, a
 poželnal Hospodin den odpočinku. Proto
 oddělil jej jako svatý.
 Cti svého otce i matku, abys byl
 dlouho živ na zemi, kterou ti dává
 Hospodin, tvůj Bůh.
 Nezabiješ.
 Nesesmílíš.
 Nepokradeš.
 Nevydáš proti svému bratru
 svědectví. Nebudeš
 svého bližního, ani
 ženě svého bratra.
 ani po jeho jménu, ani po něm, co

7. neděle v mezidobí cyklu A
Mt 5,38-48

Já jsem Hospodin, tvůj Bůh; já jsem tě
 vyvedl z egyptské země, z domu
 otroctví.
 Nebudeš mít jiného boha než
 nicého, což je.
 Nezobrazíš si Boha
 nicého, což je.
 MILUJTE SVĚ NEPRÁTELE A MODLETE SE ZA TY, KDO VÁS PRONÁSLEDUJÍ.
 Já jsem Hospodin, Bůh žárlivě milující. Stihám
 vinu otců na synech do třetího i
 čtvrtého pokolení těch, kteří mě
 nenávidí,
 ale prokazují milosrdenství tisícům
 pokolení těch, kteří mě milují a má
 přikázání zachovávají.
 Nezneužíješ jména Hospodina, svého
 Boha. Hospodin nenechá bez trestu
 toho, kdo by jeho jména zneužíval.
 Pamatuj na den odpočinku, že ti má
 být svatý.
 Šest dní budeš pracovat a dělat
 všechnu svou práci.

Ale sedmý den je den odpočinku
 Hospodina, tvého Boha. Nebudeš dělat
 žádnou práci ani ty ani tvůj syn a tvá
 dcera ani tvůj otrok a tvá otrokyně ani
 tvé dobytce ani tvůj host, který žije v
 tvých branách.
 V šesti dnech učinil Hospodin nebe i
 zemi, moře a všechno, co je v nich, a
 poželnal Hospodin den odpočinku. Proto
 oddělil jej jako svatý.
 Cti svého otce i matku, abys byl
 dlouho živ na zemi, kterou ti dává
 Hospodin, tvůj Bůh.
 Nezabiješ.
 Nesesmílíš.
 Nepokradeš.
 Nevydáš proti svému bratru
 svědectví. Nebudeš
 svého bližního, ani
 ženě svého bratra.
 ani po jeho jménu, ani po něm, co

7. neděle v mezidobí cyklu A
Mt 5,38-48

Já jsem Hospodin, tvůj Bůh; já jsem tě
 vyvedl z egyptské země, z domu
 otroctví.
 Nebudeš mít jiného boha než
 nicého, což je.
 Nezobrazíš si Boha
 nicého, což je.
 MILUJTE SVĚ NEPRÁTELE A MODLETE SE ZA TY, KDO VÁS PRONÁSLEDUJÍ.
 Já jsem Hospodin, Bůh žárlivě milující. Stihám
 vinu otců na synech do třetího i
 čtvrtého pokolení těch, kteří mě
 nenávidí,
 ale prokazují milosrdenství tisícům
 pokolení těch, kteří mě milují a má
 přikázání zachovávají.
 Nezneužíješ jména Hospodina, svého
 Boha. Hospodin nenechá bez trestu
 toho, kdo by jeho jména zneužíval.
 Pamatuj na den odpočinku, že ti má
 být svatý.
 Šest dní budeš pracovat a dělat
 všechnu svou práci.

Ale sedmý den je den odpočinku
 Hospodina, tvého Boha. Nebudeš dělat
 žádnou práci ani ty ani tvůj syn a tvá
 dcera ani tvůj otrok a tvá otrokyně ani
 tvé dobytce ani tvůj host, který žije v
 tvých branách.
 V šesti dnech učinil Hospodin nebe i
 zemi, moře a všechno, co je v nich, a
 poželnal Hospodin den odpočinku. Proto
 oddělil jej jako svatý.
 Cti svého otce i matku, abys byl
 dlouho živ na zemi, kterou ti dává
 Hospodin, tvůj Bůh.
 Nezabiješ.
 Nesesmílíš.
 Nepokradeš.
 Nevydáš proti svému bratru
 svědectví. Nebudeš
 svého bližního, ani
 ženě svého bratra.
 ani po jeho jménu, ani po něm, co

7. neděle v mezidobí cyklu A
Mt 5,38-48

Já jsem Hospodin, tvůj Bůh; já jsem tě
 vyvedl z egyptské země, z domu
 otroctví.
 Nebudeš mít jiného boha než
 nicého, což je.
 Nezobrazíš si Boha
 nicého, což je.
 MILUJTE SVĚ NEPRÁTELE A MODLETE SE ZA TY, KDO VÁS PRONÁSLEDUJÍ.
 Já jsem Hospodin, Bůh žárlivě milující. Stihám
 vinu otců na synech do třetího i
 čtvrtého pokolení těch, kteří mě
 nenávidí,
 ale prokazují milosrdenství tisícům
 pokolení těch, kteří mě milují a má
 přikázání zachovávají.
 Nezneužíješ jména Hospodina, svého
 Boha. Hospodin nenechá bez trestu
 toho, kdo by jeho jména zneužíval.
 Pamatuj na den odpočinku, že ti má
 být svatý.
 Šest dní budeš pracovat a dělat
 všechnu svou práci.

Ale sedmý den je den odpočinku
 Hospodina, tvého Boha. Nebudeš dělat
 žádnou práci ani ty ani tvůj syn a tvá
 dcera ani tvůj otrok a tvá otrokyně ani
 tvé dobytce ani tvůj host, který žije v
 tvých branách.
 V šesti dnech učinil Hospodin nebe i
 zemi, moře a všechno, co je v nich, a
 poželnal Hospodin den odpočinku. Proto
 oddělil jej jako svatý.
 Cti svého otce i matku, abys byl
 dlouho živ na zemi, kterou ti dává
 Hospodin, tvůj Bůh.
 Nezabiješ.
 Nesesmílíš.
 Nepokradeš.
 Nevydáš proti svému bratru
 svědectví. Nebudeš
 svého bližního, ani
 ženě svého bratra.
 ani po jeho jménu, ani po něm, co

7. neděle v mezidobí cyklu A
Mt 5,38-48